

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnštvu:
za celo leto naprej K 22 40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlitrsta (72mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnštvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Volivna reforma za kranjski deželni zbor.

Seja ustavnega odseka. — Soglasen dogovor med strankami. — Predlog deželnemu zboru.

Po dolgoletnih vročih političnih bojih dan dogovora! Ne rečemo več, kot dan dogovora. Mi nismo optimisti. Vse stranke imajo še nadalje prosto pot razvoja.

A eno moramo povdariti. **Konec je dobe obstrukcije! Začenja se doba koristnega dela, v kateri morajo vse stranke med seboj tekmovali, da s plodnim delom dvignejo kranjsko deželo.**

To smo mi od vsega začetka hoteli. Mi smo imeli vedno pred očmi blagor slovenskega ljudstva in kranjske dežele. Nikdar nismo posebnih in zasebnih interesov postavili nad občni blagor. Brezobzirno smo doslej šli za ciljem, ki smo ga od vsega začetka spoznali kot edino koristnega za naše ljudstvo. Tudi sedaj nam je ljudski blagor nad dnevno politiko. In ko objavljamo sklep ustavnega odseka, ki še ni dovršil svoje naloge, ampak se bo moral še sniti, da v podrobnostih izvede te splošne črteže, moramo izjaviti, da mi ta sklep pozdravljamo kot važen in odločilen korak k velikim smotrom slovenskega naroda, če tudi s podrobnostmi ne moremo biti zadovoljni s svojega znanega demokratičnega stališča.

Ustavni odsek kranjskega deželnega zbora je zboroval v soboto, 9. maja, dopoldne in popoldne in je po dolgih debatah, v katerih so posamezne stranke po svojih najboljših močeh branile svoje stališče, sklenil slednjič sledeče:

Splošno ostanejo sedanje kurije. Priklapi se jim četrta kurija z 11 mandati.

§ 5. volivnega reda se spremeni tako, da dobi Ljubljana v obstoječi mestni skupini namesto dveh mandatov štiri. Za te štiri mandate je Ljubljano razdeliti v dva, po davčni obveznosti in po številu prebivalstva kolikor mogoče enako razdeljena volivna okrajja, katerih vsak voli po dva poslanca. Prepuščeno je narodno-napredni stranki, da stavi predlog glede te porazdelitve in ga naznani referentu. Sorazmer-

no s to spremembo je spremeniti tudi deželni red.

§ 7 a) volivnega reda se spremeni tako, da od enajst mandatov splošne skupine dobi enega mestna občina ljubljanska, drugih deset pa je porazdeliti na ostalo deželo teritorialno in je prepuščeno Slovenski Ljudski Stranki staviti svoje predloge glede te porazdelitve.

Za kompletorično volitev dveh novih poslancev ljubljanskih v cenzus-kuriji bo veljala še cela Ljubljana kot en sam volivni okraj.

V mestni skupini se nadalje spremeni to, da v bodoče mesto Kočevje voli samo svojega poslanca, trg Ribnica se pa priklapi volivnemu okraju ostalih dolenskih mest in trgov (Novo mesto, Višnjagora itd.)

Razun tega so se soglasno sprejeli tudi še pogoji nemške stranke, in sicer:

da je izprememba novega volivnega in deželnega reda mogoča le ob navzočnosti najmanj 42 članov deželnega zbora, ki odločujejo le s tričetrtinsko večino.

Določbe poslovnika za deželni zbor in deželni odbor, ki se ne strinjajo s to novo postavo, se s tem ukinejo.

To je dogovor med strankami, ki so ga po dolgotrajnih debatah slednjič podpisali vsi člani odseka, ker so razvideli, da v sedanjih razmerah nobena stranka kaj boljšega doseči ne more. Ta sklep ustavnega odseka se predloži deželnemu zboru, ki utegne zborovati za prav kratko dobo junija meseca.

Seja ustavnega odseka je bila precej burna in se je večkrat prekinila. Poročal je dr. Šusteršič. Liberalna stranka je svojo pozicijo branila, dokler je mogla. Stališče S. L. S. je ostro zagovarjal dr. Lampe, ki se je ustavljal zlasti temu, da bi bili kaj prikrajšani volivci kmečkih okrajev. Veleposvestno je seveda bilo zavarovano že po vladnih izjavah. S. L. S. je krepko naglašala svoje stališče splošne in enake volivne pravice.

Bila je torej ostra debata, in ko se je slednjič vendar našla neka sredina, za katero so mogli vsi glasovati, je bilo sklenjeno veliko delo, ki ga gotovo vsa kranjska dežela pozdravi kot znamenje boljših časov.

In to sledi tudi iz sklepnih govorov.

Ob zaključku se je najprej oglašil k besedi deželni predsednik baron Schwarz, povdarjajoč velikanski pomen dosežene sprave, in se zahvaljujoč vsem, ki so sodelovali pri tem, da se je dosegel srečni uspeh, ki bo v blagor celi deželi.

Gospod deželni glavar Šuklje se je pridružil besedam deželnega predsednika, povdarjajoč, da je danes zgodovinsko važni dan za deželo, ki tako nujno potrebuje stvarnega dela v deželnem zboru, in izražajoč nado, da bo soglasje, ki se je danes pokazalo, ostalo tudi nadalje.

Dr. Šusteršič se je kot poročevalec zahvalil vladi in vsem strankam, povdarjajoč, da je v skupni namen vsaka stranka nekaj žrtvovala in da bo predlog, ki ga bo staval odsek v deželnem zboru, delo in zasluga vseh strank.

Dr. Tavčar smatra za svojo prijetno dolžnost, zahvaljevati se predvsem v imenu svoje stranke načelniku odseka dr. Kreku, ki je s svojim mirnim nastopom in simpatičnim vodstvom razprav veliko pripomogel do srečnega uspeha. Istotako se zahvaljuje referentu dr. Šusteršiču, povdarjajoč osobito njegovo lojalno delovanje, ki je privedlo do srečne izvršitve započete dela.

Ekscelencja baron Schwegel se pridružuje v imenu svoje stranke zahvali načelniku, referentu in vladi, izražujoč svoje veselje, da se je delo posrečilo.

Ko se je bil podpisal zapisnik o dovršeni spravi, so se vsi člani odseka razšli v zavesti, da je bil to res zgodovinski dan in da so dovršili delo, ki pomenja porod nove dobe za kranjsko vojvodino.

To so suha dejstva. In kaka bo prihodnost?

Ko deželni zbor to sklene, bo razdelitev strank v deželnem zboru kranjskem dozdevno po sedanjem razmerju sledeča: Deželni zbor bo štel z virilistom knezoškofo 50 članov.

S. L. S. utegne imeti 26 izvoljenih poslancev, liberalna stranka 12 poslancev in nemška stranka ohrani svojih 11. Z narodnega stališča je velik uspeh, ker se znatno pomnoži število slovenskih poslancev in ker je pričakovati, da bo odslej ena slovenska stranka v deželnem zboru imela sama zase absolutno večino. Mesto Ljubljana bo imelo odslej samo zase pet poslancev, Ribnica, ki je dosedaj volila s Ko-

čevjem, se loči in priklapi drugim dolenskim mestom, mesto Kočevje bo pa imelo samo zase enega poslanca. Liberalni poslanci so povdarjali, da se s tem ustreže želji ribniškega trga. V splošni skupini bo imela Ljubljana en mandat, deset drugih pa se krajevno in po številu prebivalstva razumno razdeli po deželi.

Večina S. L. S. je odločilna, da si se ni dosegla tega, kar jej gre. Oziroma: Ljudstvo še ni doseglo tega, kar bi moralo imeti. A korak k zboljšanju je storjen.

Slovenska Ljudska stranka sicer pridobi absolutno večino. A zato je pa prikrajšana na mandatih, ker bi ji po številu ljudstva šlo še mnogo več mandatov. Nerada se je udala, ker hoče odločno, da se začne nova doba plodovitega dela. Največ izgube Nemci, ki so s stališča druge najmočnejše stranke potisnjeni na stališče po številu najslabše stranke. A tolažijo se lahko s tem, da imajo primeroma vendar še veliko večjo veljavo, nego bi jo imeli po pravi demokratični volivni reformi. Tudi liberalci so morali v marsičem popustiti, a po načelu splošne in enake volivne pravice, za katero so se bili izpočetka izrekli, bi bili izgubili še mnogo več. Njihova nedoslednost je njihova usoda.

Pa pustimo zdaj take račune! Glavna stvar je, da bi bodoči zastopniki našega ljudstva požrtvovalno in pravično delali za blagor dežele.

V imenu S. L. S. je dr. Lampe izjavil, da je ta volivna reforma provizorij. Provizorij je lahko daljši ali krajši. Ako bo bodoči deželni zbor deloval v korist ljudstva, bo ostal ta provizorij za daljšo dobo. Ako ne, se bo pojavila težnja po drugi volivni reformi.

In zdaj so vse tri stranke zavezane, da glasujejo za to volivno reformo tudi v deželnem zboru. Potem bodo nadomestne volitve za izpopolnitev deželnega zbora. Stvar volivcev je, da se odločijo za prave osebe, ki bodo krepko delale za korist naše dežele.

Najnovejša politična poročila.

Izstop poslanca dr. Bialega iz vsepoljske skupine.

Dunaj, 11. maja. Iz vsepoljske skupine »Poljskega kola« je izstopil poslanec dr. Stanislav Bialy in pristopil »Poljski ljudski stranki«.

LISTEK.

Povest o človeku, ki se je vozil v zaboju.

(Dalje.)

Čečk je torej stanoval za pečjo pri Lukačevih in delal po vasi dne. Hodil je slabo oblečen, stradal in nosil denar na kup. Najedel se je do sitega samo takrat, kadar je bil kje v delu. Ako pa ni dobil dne, kar se je večkrat dogajalo, zlasti ob slabem vremenu, sedel je v hiši za pečjo in dremal, da je ložje preganjal lakoto.

Ko so pa Lukačevi posedli krog mize in so se pokadili na njej dobro zabeljeni žgance, zdrnil se je tudi Čečk ter poiskal prihranjeni kruh. Srkal je vase prijetni duh žgancev ter prigrizoval v vodi namočene suhe skorje. Kosilo si je pa sladil tudi s tem, da je štel, kolikrat je kdo zajel. Ako mu niso nič pustili, se je takoj maščeval in povedal, kdo je največ spravil vase.

Enkrat jo je pa hudo naletel. Imeli so v hiši črevljarja, tistega Ciba, ki hodi menda po vsem Dolenskem v štiro. Njemu na čast je Lukaška tako zabelila žgance, da so kar plavali v masti. Hlastno so zajemali iz skled; zlasti Cibi

se je zelo mudilo. Čečk je pa sedel za pečjo, grudil suhe, v vodo namočene skorje ter jih poželjivo gledal, namreč žganec. Čimbolj se je skleda praznila, tembolj se mu je kremžil obraz. Ko je že videl, da ne bo nič ostalo, zajavkal je žalostno:

»Ciba, ti zajameš desetkrat, med tem ko drugi samo enkrat.«

Črevljarij Ciba pa ročno zagradi kopito in je zalučil tje za peč. Mož je namreč nagle jeze in uren v vseh rečeh.

Čečk je pa menda prav nalašč prestregel kopito s svojo butico. Takoj nato se mu je poredila po obrazu neka rdeča tekočina, o kateri je trdovratno trdil, da je pristna kri.

Obvezal si je glavo; poiskal klobuk in palico, zlezal izza peči ter rekel črevljariju:

»Ciba, to bo kaj dobra dnina zame!«

Pri teh besedah je izginil skozi vrata ter jo mahnil naravnost v Lašče.

Ta pot je pa imela za Cibo zle posledice. Nekega dne je namreč moral iti v Lašče za par dni v štiro. Vrh tega je plačal tudi Čečku za bolečine dvajset svetlih kronic. Zato so ga pa tudi v Laščah cesarski gospodje prepričali, da je kopito za v čevljev in za v glavo. Čečk je bil silno zadovoljen s tako dobro dnino. Pozneje je še večkrat nastavljal glavo, kadar je kdo kaj trdega zagnal, toda hotelo se mu ni

več tako posrečiti, kakor takrat s Cibinim kopitom.

Čečk si je torej znal na razne načine množiti prihranke. Vendar mu je v kljub temu šlo le prepočas. Hotel je že pustiti vso misel na žentev, ko se mu prikaže nenadoma rešilna zvezda v podobi Lukačevega Tonca.

Ta je bil pravi nepridiprav. Nekaj let je pregledoval šole po raznih mestih, zapravljal polagoma vso doto, potem jo pa potegnil v Ameriko. Komaj je tam zaslužil nekaj denarja, že se mu je mudilo spraviti ga med svet. Bil je pa jako dober domoljub. Zakaj v Ameriki prisluženi denar je prinesel domov, da ga zapravi v domovini.

Lukačev Tonca je torej pojedal in popival po Kurjih črevih, dokler mu ni zmanjkalo drobiža. Potem je pa postopal okrog in delal Čečku za pečjo družčino. Tu se mu je lagal na vse pretege, zlasti ko mu je Čečk zaupal svojo srčno bol.

»Povem ti,« razkladal mu je neki večer, »v Ameriki služiš denar tako lahko, kakor bi ga pobiral na cesti; kar sam ti leti v žep. Tu delate šest dni in počivate samo en dan; jaz sem pa tam delal samo en dan in šest dni popival. In delo je tudi silno lahko. Veš, tam dela vse elektrika. Poznaš elektriko?«

»Ne,« odvrne mu Čečk; »kako jo bom poznal, ko še nisem bil v Ameriki. Sploh

se pa jaz ne menim za nobeno drugo babnico, kakor z edino Micono.«

»Ne bodi trapast,« vpije Tonca nad Čečkom, »vsaj elektrika ni babnica. To je le žica, ki ima v sebi tako moč, da te ubije, če jo primeš. Razumeš sedaj?«

»Toliko, kakor prej. Samo to vem, da vsak umrje, kdor prime elektriko.«

»Potem veš zadosti,« nadaljuje Tonca. »Zakaj delavec nima v tovarni, katero goni elektrika, nič drugega dela, kakor da pazi, da ga ne vzame kako kolo ali kak jermen s seboj.«

»To je pa kaj lahko delo,« pripomni mu Čečk.

»Lahko, lahko, in kakšen zaslužek! V enem dnevu zaslužiš desetkrat toliko, kakor tu v enem tednu.«

Pri teh besedah položi Tonca prste na čelo, in nekoliko pomisli, potem pa dregne Čečka pod rebra, da bi bil skoraj odletel na sredo hiše, ter mu pravi:

»Veš kaj, Čečk, jaz grem drugi mesec nazaj v Ameriko. Pojdi z menoj. V dveh letih si prislužiš toliko, da si lahko kupiš doma celo zemljo in potem je Micono tvoja. Da, povem ti, še goršo dobiš lahko, ker nisi napačen fant.«

Tonca je dobro vedel, čemu je začel prigovarjati Čečku, naj gre z njim v Ameriko. Zapravljal je bil namreč ves denar, in sedaj je skušal priti na tuje stroške čez

Tacchinijevega sina, sodijo, da je zrušil hišo v jezi, da pride v ptuje roke.

Zapuščina mačke.

London, 11. maja. V Wilkesbaare (Pennsylvania) je umrl pred več leti neki mož, ki je zapustil dve mački in določil v oporoki, da naj porabijo obresti 40.000 fr. za prehranitev mačk. Nedavno je pa poginila mačka »Pinkie« in njena »sestra« »Blakie« je vživala sama vse obresti. Zdaj je pa kljub skrbni postrežbi poginila tudi »Blackie« in dobi premoženje ona oseba, ki je skrbela za mački.

Končana stavka.

Stavka mizarjev in tesarjev na razstavišču v Pragi je končana.

Policijski in njegova žena hudodelca.

Regensburško kazensko sodišče je obsodilo policista Mühlendorferja zaradi uradnega hudodelstva, ker je kratil osebno svobodo in skrival ukradeno blago, v dveletno, njegovo ženo pa zaradi vloma v poldrugetno ječo.

Nazadovanje izseljevanja.

Črez Bremen se je izselilo letos v Ameriko meseca aprila 3000 oseb, medtem ko se je še peljalo lani meseca aprila črez veliko lužo v Ameriko 28.600 oseb.

Aretiran anarhist.

V Conevillu so prijeli anarhista Steve Chota na zahtevo nekega ogrskega detektiva, ki je zasledoval anarhista nad 10.000 milj daleč.

Telefonska in brzopjavna poročila.

ZBOROVANJE »SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE«.

Slovenji Gradec, 11. maja. Zborovanje S. K. Z. v Starem trgu je bilo mnogoštevilno obiskano. Govorili so med velikim navdušenjem poslanci Roškar, Terlav in dr. Korošec. Poslancem S. K. Z. se je izreklo zaupanje. Z ogorčenjem se je protestiralo proti postopanju sodnikov na Koroškem ter se zahtevala jednotna ureditev jezikovnega vprašanja za vso Avstrijo.

KOROŠEC ZA UMETNIŠKO ŠOLSTVO.

Dunaj, 11. maja. V proračunskem odseku se je dr. Korošec toplo zavzemal za to, da država podpira umetniško šolstvo v Ljubljani. Predlagal je resolucijo, naj država subvencionira privatne umetniške šole, kar je bilo tudi sprejeto.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 11. maja. Državni zbor bo ta teden imel samo jutri plenarno sejo, v kateri bo rešil nujni predlog glede zvišanja vojaških novincev za domobranstvo, ker je za predlog zagotovljena dvetretjinska večina. Ostali čas bo na razpolago proračunskemu odseku. Med tem časom bo vlada posredovala, da spravi s poti nujne predloge, ki so na poti rešitvi proračuna. Tudi Rusini hočejo umakniti svoje nujne predloge, ker hočejo pred obravnavo proti morilecem Potockega pomiriti duhove v Galiciji.

JUBILEJNA RAZSTAVA V PRAGI.

Dunaj, 11. maja. Ministri dr. Fiedler, dr. Ebenhoch, dr. Gessmann, Prade in Prašek odpotujejo v sredo v Prago, da se v četrtek udeležijo otvoritve češke jubilejne razstave.

IZPREMEMBA V HRVATSKI VLADI.

Sarajevo, 11. maja. Tukajšnji »Hrvatski Dnevnik« poroča iz Budimpešte, da so dnevi Rauchovega banstva šteti. Na njegovo mesto pride grof Rudolf Norman ali grof Miroslav Kulmer. Eden ali drugi sprejme bansko čast pod pogojem, da pretrga zveze s srbsko samostalno stranko in s Supilom, ki da so preveč kompromitirani. Istodobno pojde v pokoj minister Josipovič, na čegar mesto stopi baron Pavel Rauch.

EULENBURG.

Berolin, 11. maja. Eulenburg, ki se nahaja kot ujetnik v »Charite«, se zdaj boljše počuti. Zdravniki so konstatirali zvapnjenje žil in revmatizem. Njegovo stanje pa nikakor ne izključuje možnosti, da ga sodnijsko zaslišijo. Zato se sodi, da se bo obravnava kmalu začela.

GROFICA MONTIGNOSO PORODILA.

Rim, 11. maja. Grofica Montignoso, zdaj gospa Toselli, je porodila dečka.

NEMIRI V BULGARIJI.

Varna, 11. maja. V Varni se je vršil ob priliki agitacijskega shoda za volitve v sobranje spopad med Stambulovci in socialisti, v katerem je bil ranjen bivši minister Genadiev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zagorje: Pismo dobili še-le v nedeljo zjutraj.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 10. maja.

Pšenica za maj	11:70
Pšenica za oktober	10:01
Rž za okt.	8:75
Koruzna za maj	6:55
Oves za okt.	6:62

Efektiv: 5 ceneje

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306*2 m, srednji zračni tlak 736*0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nobe	Predvidena v 24 urah v en
10	9. sveč.	36.3	17.0	sr. zah.	jasno	
11	7. zjutr.	37.1	14.6	rs svzh.	"	0.0
	8. pop	36.3	27.0	sr. jzah.	"	

Srednja včerajšnja temp.: 18.4°, norm. 13.4°.

1172 **Zahvala.** 1-1

Za vse dokaze sočutja ob bridki izgubi naše ljubljene soproge oziroma matere, gospe

Alojzije Schiffrer

izrekamo svojo srčno zahvalo vsem, ki so jo tolažili v njenih težkih zadnjih urah, zahvaljujemo se vsem darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so jo spemili na njenem zadnjem potu ter tako počastili njen spomin.

Ljubljana, 11. maja 1908.

Žalujoča obitelj.

Preklic.

Jaz podpisani nisem plačnik za nobene dolgove, ki bi jih naredila moja žena!

Franc Gutnik
Studeneo

1167 1-1 Pošta Dev. M. v Polju.

Vabilo

na

VIII. občni zbor

„Hranilnice in posojilnice za Planino in Studeno s sedežem v Planini

registrovane zadruga z neomejeno zavezo“
ki se bo vršil

dne 24. maja 1908 v društveni pisarni v Planini.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva.
3. Pregled in potrjenje računa za leto 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Branje revizijskega zapisnika zadnje revizije.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Opomba: Ako bi zbor ne bil sklepčen, se se skliče pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev. 1171 1-1

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Zavarovalnica proti ognju s konkurenčnimi ceniki i š o e 1169 4-1

agente za Ljubljano in okrajne zastopnike za deželo.

Fiksna plača in velika provizija. — Ponudbe pod „Bodočnost“ na upravništvo „Slovenca“.

Sprejmeta se takoj:

dva mizarska pomočnika

in en vajenec.

Anton Rojina, mizarski mojster, 1174 2-1 Ljubljana, Wolfove ulice 8.

Potrebujem **kovaškega pomočnika** takoj, enega **za izdelovanje plankoč**, dobro izurjen v tem delu, dobi plače na dan 2 kroni, hrano in vsak dan liter vina. **Matevž Seljak**, izdelovalec sekir, Lovranovo, pošta Nova vas pri Rakeku. 1089 4

= Devetnajst =

Marijinih pesmi

za solo, mešan zbor in orglje.

:: Zložil ::

Ign. Hladnik.

Op. 51. Cena 2 K.

1132 2-2

Lepo dobičkanosno posestvo

ležeče v lepem trgu Spodnje Štajerske, tik železniške postaje, se zaradi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj **proda**. Isto obstoji iz približno 65 oralov gozda, njiv, travnikov in sadonosnikov, vinograda, obsežnega kamenoloma ter novega, zelo dobičkanosnega broda čez Savo.

Poslopje je prikladno za vsako obrt ali za tovarno, ker je vodna moč na razpolago.

Nadaljna pojasnila daje iz prijaznosti gospod **Srečko Rainer v Rajhenburgu.** 1140 2-2

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovitno, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja 814 20-6 a

Delovanje izvrstno. vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIČA, lekarnarja
v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Pozor!

Podpisani slavnemu občinstvu vljudno naznanja, da ima v zalogi (katera se lahko ogleda na pokopališkem dvorišču pri sv. Križu) veliko izbiri vsakovrstnih

nagrobnih spomenikov

Izdelujejo se spomeniki na željo slav. občinstva po natančno in brezplačno izvršenih obrisih iz vsakovrstnih marmorjev: granita, sijenita, kraškega, kristalskega in kararskega, po najnižjih cenah.

Cene spomenikov od 30 K višje.

Z odličnim spoštovanjem 1170 6-1

Mihael Finžgar, kamnoseški mojster pri novem pokopališču.

Dražba posestva.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 4. maja 1908, oprav. štev. Nc 1 160/8/1 dovoljena

= prestovoljna javna dražba =

gospem **Pauli pl. Merizzi, Celestini pl. Noll** in **Mariji Hermann**, vsaki po 1/3 solastnega **Seunig-ovega posestva** vlož. štev. 6 katastr. občine Gradiško predmestje, se bode vršila

dne 26. maja t. l. ob 10. uri dopoldne

v notarski pisarni podpisanega sodnega komisarja.

To posestvo, obstoječe iz hiše štev. 4 v Igriških ulicah (Gradišče), cenjeno na 82.975 K, iz hiše štev. 4 Erjavčeva cesta, cenjene na 109.389 K, in iz gospodarskega poslopja, cenjenega na 5044 K, se bode prodalo kot celota najvišjemu ponudniku, toda ne pod 195.000 K.

Vadij znaša 19.500 K, ter se ima založiti v inozemskih hranilnih knjižicah ali pupilarno varnih vrednostnih papirjih.

Najvišji ponudek se ima plačati do 1. julija 1908 na roke sodnega komisarja.

Natančnejši dražbeni pogoji in zemljejknjižni izpisek so na vpogled v notarski pisarni podpisanega sodnega komisarja ob navadnih uradnih urah.

Ljubljana, dne 9. maja 1908.

Dr. Fran Vok
c. kr. notar, kot sodni komisar.

Podružnica
! v Spijetu. !

Delaški glavnic
! K 2.000.000. !

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2

priporoča

promese na 3% zemlj. kreditne srečke l. em. po K 5.—	15. maja	K 90.000.—
„ „ 4% ogr. hipotečne srečke . . . . . po K 4.—	15. maja	„ 70.000.—
„ „ ogr. premijske srečke cele po K 12.—, pol. po K 7.—	15. maja	„ 200.000.—

Podružnica
! v Celovcu. !

! Rezervni fond !
! K 200.000. !

Rupnik otvori zborvanje ter imenuje zapisnikarjem poštnega oficijala Röhla, overovateljem šol. svet. dr. Bezjaka in pošt. ofic. Podgornika ter skrutinatorjem rač. ofic. Roštana in pošt. ofic. Tomažina. — Predsednik dr. Rupnik pozdravi navzoče kar najprisrčneje ter poda pregledno poročilo o dosedanjem razvoju vprašanja glede uradniških stavbenih društev s posebnim ozirom na ljubljansko društvo, omenja, da se predloži po ministrstvu izdelani tozadevni regulativ 15. t. m. v cesarjevo sankcijo, ter povdarja občeukoristnost, ki je temelj stavbenih organizacij, ki reflektirajo na državno podporo. V smislu predloga stavbenega referata osrednje zveze državno-uradniških društev se pomeni tvrdka društva, ki slove odslej: »Ljubljanska občeukoristna zadruga za zgradbo stanovanj v osrednji zvezi avstrijskih državouradniških društev na Dunaju, r. z. z. o. z.« Soglasno so se tudi sprejela nova pravila v smislu kojih je dovoljen pristop k temu društvu vsem drž. uslužbencem in kojega namen je, da preskrbuje svojim članom cenena in zdrava stanovanja s tem, da zida hiše, katere članom prodaja ali v najem prepušča oziroma jim oddaja posamezna stanovanja. Dolež, ki znaša 200 K, se lahko vplača v največ 40 zaporednih mesečnih obrokih po 5 kron. Pristopnina znaša enkrat za vselej 4 krone. Pri nato vrščih se volitvah so bili izvoljeni in sicer v ravnateljstvo gg. fin. tajnik dr. Rupnik, rač. asist. Bradaška, ing. Hanuš, sod. tajnik dr. Papež, pošt. ofic. Röhla, davčni višji upravitelj Skušek in pošt. asistent Urbančič; v nadzorstvo pa gg. šolski svetnik dr. Bezjak, deželni poslanec Mandelj, pošt. oficijal Rak, blagajniški kontrolor Vesel in višji sodni svetnik Višnikar. Sklepno se zahvaljuje predsednik dr. Rupnik na mnogobrojni udeležbi ter prosi vse navzoče, da zane sejo agitacijo v vse vrste državnih uslužbencev, ki naj bi pristopali v čim večjem številu temu društvu, kajti edinole v organizaciji je moč in gotovo je, da postanejo stavbene organizacije tudi v Avstriji največjega pomena, tako, kot so postale to v vseh modernih državah, posebno v Nemčiji. Nikdo ni primoran zidati lastni dom, saj je omogočeno, da je deležen občeukoristnosti tega društva tudi tem načinom, da postane le najemnik udobnega in cenenejšega stanovanja, ki se mu ne sme odpovedati, dokler izpolnjuje najemno pogodbo. Pristopali naj bi pa ne le ljubljanski državni uslužbenci (uradniki, oficijanti, sluge), marveč tudi izvenljubljski, saj je njim vsem namenjeno to društvo. Ob splošnem odobravanju zaključil predsednik dr. Rupnik ob 11. uri zborovanje.

Iz slovanskega sveta.

sl Velikonočna številka slovaških »Ludovih Novin« je bila zaplenjena in državni pravdnik je uredništvu naznanil tiskovno pravdo. Zakaj, se še ne ve. Prečitali smo celo številko in moremo z dobro vestjo reči, da v njej ni kaj kazni vrednega. Državni pravdnik že cel mesec ni zaplenil kakšne številke »Lud. Novin« in zato ga je že brzokone srbela koža ter je moral najti kak »hujskajoči« članek.

sl Slovaški poslanec Hodža toži sedem mažarskih listov radi zlobnega obrekovanja. Sedem budimpeštanskih listov je namreč prineslo lažljivo poročilo, da je slovaški poslanec Hodža v Kisaču ob priliki svojega zadnjega poročila o svojem delovanju v ogrskem državnem zboru ščuval zoper Mažare in ljudem prodajal znake slovaške ameriške lige, ki jih je ogrsko ministrstvo prepovedalo. Poročilo je lažljivo in zaradi tega poslanec Hodža liste toži.

sl Nekoliko številčk o preganjanju Slovakov na Ogrskem. L. 1907. je bilo v 34 političnih procesih obsojenih 242 Slovakov na 12 let, 7 mesecev, 20 dni zapora in 11 tisoč 809 kron globe. Letos so že mažarska sodišča v 12 političnih procesih namerila 51 Slovaka 39 let, 8 mesecev zapora in 5050 kron globe. Koliko bo še teh kazni do konca leta, ko so v prvih 3 mesečih sodišča Slovaka namerila 39 let za-

pora!! Od l. 1898 do 1908 je bilo v 86 političnih procesih 452 Slovaka obsojenih na 78 let, 17 dni zapora in 33.523 kron denarne globe.

sl Shod starorusinskih ljudskih učiteljev se je vršil v Lvovu. Shoda se je udeležilo 80 oseb obojega spola in med učitelji so se nahajali tudi nekateri rusinski poslanci. Na shodu se je sklenilo zapustiti zvezo mladorusinskih (ukrajinskih) učiteljskih društev ter se organizirati v posebno samostojno zvezo. Navzoči poslanci so bili naprošeni storiti potrebne korake, da bi se fonetični pravopis odstranil iz šolskih učnih knjig. Obenem se je sklenilo, da se pošlje državnemu zboru prošnja v zadevi priznanja pravice ruskemu književnemu jeziku v rusinskih šolah v Galiciji.

sl Mažarsko preganjanje. Pred nedavnim so bili trije Slovaki obsojeni v ječo, vsak na tri mesece, ker so lani na praznik sv. Rešnjega Telesa prilepili na svoje hiše podobo obsojenega poslanca, slovaškega duhovnika Jurige. Kraljevsko prizivno sodišče je to obsodbo potrdilo. — Odgovorni urednik »Tribune« bo imel politični proces, ker je objavil pismo župnika Hlinke iz szegedinske ječe, pisano njegovim župljanom.

Sportne vesti.

Zrakoplovba.

Nemški tovarnar Lanz v Mannheimu je določil darilo 40.000 mark onemu Nemcu, ki bi z aeroplanom obletel dve točki, oddaljeni druga od druge 1000 m. Pri svojem stroju ne sme uporabiti plina, se med letanjem ne sme dotakniti tal in mora dovršiti svojo vožnjo brez poškodbe. Dopusčeni k tekmovanju so samo oni, ki so že prej preleteli 1 km. Značilno je to, da mora biti vse nemško, aeroplan naj bo le nemški izdelek, tekmeči smejo biti le Nemci. S tem hoče Lanz vzbuditi tudi na Nemškem zanimanje za to stroko.

Zeppelinov zrakoplov. Grof Zeppelin je izboljšal svoj zrakoplov št. 4. Razlikuje se od starega po večjih dimenzijah in močnejših motorih. Prejšnji je bil 128 m dolg, v premeru je bil 11,7 m; motorji so bili trije, katerih vsak je imel 140 konjskih moči. Dolgost sedanjega zrakoplova je 135 m, premer 15 m, motorji so ravno tako trije kot prej, a imajo pri manjši teži veliko večjo moč; za eno konjsko silo zadostujeta sedaj 2 kg teže, prej 4 kg, namreč samo pri motorjih. Zeppelin upa, da bo dosegel z novim zrakoplovom hitrost 75 km na uro; zadnje jesen je dosegel le 50 km, z vetrom 80 km. Opremljen je novi stroj z metalno lučjo za ponočno letanje in s popolno štacijo brezžičnega brzojava. Stroški znašajo 500.000 K. Akcijski radij cenil grof na 2300 km, torej v zračni črti nekako osemkratna razdalja Ljubljana-Dunaj.

Farman-Delagrang. Za darilo 10.000 frankov sta tekmovala v Parizu 2. maja Farman in Delagrang. Darilo bi izplačali tistemu, ki bi ostal najmanj 15 minut v zraku, ne da bi se aeroplan dotaknil tal. Uspeha pa tedaj nista dosegla. Občinstvo je bilo ogromno, policija tega ni pričakovala in ni zadostno poskrbela za red. Pri poskusu Delagrangovem je nastala splošna panika. Njegov aeroplan je letel tik nad glavami gledalcev, ki so se vrgli na tla ali pa zbežali. Z nekaterimi je prišel tudi v neljubo dotiko in se srečal slednjič z nekim avtomobilom; stroj je bil zelo poškodovan, aeroplan razrušen, Delagrang se je pa le nekoliko opraskal.

Lawn-Tennis.

Ritchie premagan. Najboljši angleški tennis igralec Ritchie je dobil svojega zmagačca v osebi nekega Gora. Takoj potem se je skušal Gore z lanskim angleškim mojstrom Wildingom in je tudi tega ugnal. Rezultat je bil sledeči: prvič Gore 4 točke, Wilding 6, drugič 8:6, tretjič 6:0, četrtič 8:6. Vsega skupaj je dosegel Gore 26 točk, Wilding 18 točk. Baje pa tudi ti niso najboljši igralci, ampak neki Amerikaneec Gould.

Širite, naročajte „Slovenca“!

VINO

je na prodaj v kmečkih kletah. Posreduje in za pristnost jamči »Posojilnica« v Kaštelu, pošta Buje v Istri. — Pošilja tudi manjše sode od 56 litrov naprej. Vino belo in črno od glid. 13 50 do 18 —

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi katero izvršujem že 25 let se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za razbrk in las, proti izpadanju las in za odstranjenje prhljaja (sklin) na glavi, to je **Kapilor št.**

Cena (franko na vsa pošta): 1 lončič 3 K 60 se naroči samo od mene. Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakru št. 65. (Slavonija).** Denar se pošlje naprej s pošt. povzetjem. 814 20

Prodaja iz konkurzne mase.

Iz konkurzne mase **Franca Küssel, trgovca v Rudolfovem,** proda na ponudbo ali oferte:

- a) zaloga manufakturnega blaga, sodno cenjenega na **K 12089.84**
- b) štacunska oprava in en voz, sodno cenjeno na **K 193.60**

Podpisani upravnik konkurzne mase sprejema pismene ponudbe, katerim morajo biti priloženi 10% vadij,

do 20. maja 1908.

Ponudniki vezani so na svoje ponudbe. Upniški odbor pa si pridržuje pravico ponudbe, ki mu ne ugajajo odkloniti.

Ponudbe pod sodno cenilno vrednostjo bi se ne mogle upoštevati. Ponudniki, katerih ponudba se je sprejela, imajo takoj, ko jih obvesti upravnik konkurzne mase o sprejemu njih ofertov, celo kupnino plačati na roke podpisane upravniku konkurzne mase in se jim kupljeni predmeti takoj izročijo iz prodajalnikovega sklada.

Za kakovost in količino predmetov, ki se imajo prodati ter za popolnost resničnost inventurnega zapisnika ne prevzema konkurzna masa nikakega jamstva.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri okrožni sodnji v Rudolfovem in pri prodajnem upravniku konkurzne mase, pri katerem naj se oglasi, kdor si hoče zalogo ogledati.

Rudolfovo, dne 7. maja 1908.

Dr. Schegula

odvetnik v Rudolfovem, upravnik konkurzne mase

1147 2-2

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje sporočiti, da sem se preselil s svojo

MIZARSKO OBRETO

iz Bohoričevih ul. 3 v lastno hišo v Linhartovih ul. št. 8. kjer sem jo primerno povečal. Potrudil se bom, da vsestransko ustrezem željam cenj. naročnikov. Velespoštovanjem

1143 10 - 2

ALOJZIJ TRINK, miz. mojster.

Prodaja meščanskega budjeviškega piva.

Usojam si gosp. gostilničarjem in slavnemu občinstvu vljudno naznanjati, da sem **izstopil** kot vodja zaloge pivovarne Göss v Ljubljani in napravil v lastni režiji

zalogo meščanske budjeviške pive

v **Šiški** izvan zveze, vsled česar mi je mogoče, vsakemu postreči. Zahvaljujoč se slavnemu občinstvu za dosedanjo naklonjenost, zagotavljam točno in solidno postrežbo.

Velespoštovanjem

Leopold Tomažič.

1144 2-2

Razglas.

V občini **Šmihel pri Št. Patru na Krasu** namerava gospod **Kar. Lenasi** na tamošnjih obširnih skladih apnenca postaviti

Portland-cement tovarno

in hoče ustanoviti v dosego potrebnega kapitala **družbo**. — Vse predpriprave novo industrijsko podjetje, kakor analize in preskušnje kamena, nakup zemljišč in industrijski železnični tir, so že zvršene.

Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje interesirajo in se ga hočejo udeležiti, lahko o vseh podrobnostih podučje vsak četrtek in nedeljo dopoldne od 9. do 12. uro v Ljubljani, hotel »Union«, uhod iz Franciškanske ulice, posvetovalnica.

1004 14-11

Županstvo občine Smihel.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Peškovstvo na dom sprejema restavratore „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 24, Mala ulica 17, Sadna, Brno, Opatka Elpa, Opatka Kamelka, Hornviki Hamburg, Wölling, Kovi Jilka, Fiume, Britava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborsstrasse 1, III. Ungargasse 71 (vagai Rennewaga), III. L3 wengasse 37, IV. Wiedner Hauptstrasse 13, V. Schönbrunnstrasse 30 L, VI. Dampfadlerstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lerchenfelderstrasse 133, IX. Alserviessstr. 23, X. Favoritenstrasse 39, XVIII. Währingstrasse 32

Menjalnična delniška družba 45 180 173

MERCUR

Dunaj, L. Wollzeile 10.

Alio kapital K 20.000.000. Reser. sklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, sreč. devis, valut in denarja

Zamenjava in eskomptiranje

izrebranih zastavnih in obilicij, sreč. in kuponov